

US 102/09 Etablering, omstrukturering og nedlegging av studier (2009/3386)

Saken gjelder

Årlig foretas en gjennomgang av studieporteføljen der fakultetene fremmer forslag om utvikling og endring av studieporteføljen i henhold til fakultetenes handlingsplaner. Sakene har vært fremmet for fakultetsrådet, og er senere behandlet i Utdanningsutvalg, 6. oktober 2009. Utvalget gir tilråding til styret om etableringer og nedlegginger slik det fremgår av forslag til vedtak nedenfor. Styrets oppgave er eventuelt å vedta de foreliggende fremleggene til etableringer og nedlegginger etter en vurdering av finansiering, dimensjonering og strategiske hensyn.

Hovedproblemstillinger

Universitetsdirektøren har redegjort for den økonomiske situasjonen ved UiS. Prosjektet *Balansert omstilling for utvikling* er iverksatt for at universitetets økonomi skal komme i balanse og for å skape det nødvendige handlingsrom for framtidig utvikling. Prosjektet skal imidlertid ikke stoppe planlagt utvikling, snarere sørge for at omstillingstiltak muliggjør planlagt og framtidig utvikling i samsvar med universitetets strategi og handlingsplaner.

Universitetsdirektøren mener derfor det må legges til grunn at nye studieprogrammer og omstruktureringer fra 2010 må inneha minst ett av følgende kjennetegn: I seg selv bidra til redusert merforbruk, være eksternt finansiert eller inngå i en balansert omstilling der utviklingen av studieprogrammet muliggjøres av innsparinger i andre deler av virksomheten. Videre må nyetableringer og omstruktureringer være godt faglig begrunnet og forankret i strategi og handlingsplaner.

I vedlagte sak fremmes det forslag til vedtak som omhandler følgende studieprogrammer med virkning fra høsten 2010:

- Etablering av masterprogram i teknologi, bærekraftig energiteknologi
- Etablering av International Master Program in Petroleum Geosciences Engineering
- Etablering av bachelorprogrammer i sosiologi og statsvitenskap – ny bachelorstruktur ved IMKS
- Etablering av masterprogram i helsevitenskap
- Etablering av adjunkt- og lektorprogram i humanistiske fag
- Endring av navn og opptaksgrunnlag for masterprogram i grunnskolenes matematikkfag
- Navneendring for studieprogram på Det samfunnsvitenskapelige fakultet og Det teknisk-naturvitenskapelig fakultet

Per Ramvi
universitetsdirektør

US 102/09 ETABLERING, OMSTRUKTURERING OG NEDLEGGING AV STUDIER

Bakgrunn

Fakultetene har søkt om følgende etableringer og nedlegginger med virkning fra høsten 2010:

- Etablering av masterprogram i teknologi, bærekraftig energiteknologi
- Etablering av International Master Program in Petroleum Geosciences Engineering
- Etablering av bachelorprogrammer i sosiologi og statsvitenskap – ny bachelorstruktur ved IMKS
- Etablering av masterprogram i helsevitenskap
- Etablering av adjunkt- og lektorprogram i humanistiske fag
- Endring av navn og opptaksgrunnlag for masterprogram i grunnskolenes matematikkfag
- Navneendring for studieprogram på Det samfunnsvitenskapelige fakultet og Det teknisk-naturvitenskapelig fakultet

De omsøkte endringene ble behandlet i Utdanningsutvalget i møte 6. oktober 2009. Utvalget gir tilråding til styret om etableringer og nedlegginger slik det fremgår av forslag til vedtak nedenfor.

Fastsetting av studieplaner i Utdanningsutvalget innebærer en godkjenning av det faglige innholdet i programmet, og at studieplanen oppfyller krav i forskrift om mastergrader fra departementet, forskrift fra NOKUT om standarder og kriterier for akkreditering av studier, universitetet sin forskrift for graden bachelor og universitetet sine retningslinjer for utgreiing, godkjenning, etablering, nedlegging og revisjon av studier. Styrets oppgave er eventuelt å vedta de foreliggende fremleggene til etableringer og nedlegginger etter en vurdering av finansiering, dimensjonering og strategiske hensyn.

Til styrets orientering opplyses det også om at det er meldt ytterligere 4 programmer til etablering, som av ulike grunner ikke er ferdige og således er utsatt til behandling i Utdanningsutvalg og styret i november:

- Masterprogram i endringsledelse - erfaringsbasert
- ny fordypning på Masterprogram i samfunnssikkerhet, i samarbeid med Universitetet i Tromsø
- bachelorprogram i ingeniørfag, elektro, Y-vei for studenter med fagbrev
- masterprogram i Offshore Development Technology, fellesprogram med Gubkinuniversitetet, Moskva

Det teknisk-naturvitenskapelige fakultetet

Etablering av masterprogram i teknologi, bærekraftig energiteknologi

Det teknisk-naturvitenskapelige fakultet søker om å etablere Masterstudium i teknologi, Bærekraftig energiteknologi. Studieprogrammets engelske navn er: "Master of Science in Sustainable Energy Technology". Det teknisk-naturvitenskapelige fakultet ved Institutt for konstruksjonsteknikk og materialteknologi har det administrative og faglige ansvaret for studiet. Studiet har en ramme på 120 studiepoeng og normert studietid på 2 år. Studiet leder til tittelen master i teknologi/sivilingeniør.

Nylig er Center for Sustainable Energy (CenSE) etablert. Etableringen viser at det er en sterk vilje ved universitetet til å satse på energiteknologi med fokus på miljø og bærekraftige løsninger. Det foreslåtte masterstudiet i bærekraftig energiteknologi må sees som den utdanningsmessige oppfølgingen av forskningssenteret CenSE.

Realisering av studiet forutsetter imidlertid at finansieringen blir sikret. Fakultetet oppgir at realisering av studiet forutsetter finansieringen blir sikret i en overgangsfase. I oppstartfasen er det behov for å finansiere en professor/førsteamanuensis og to timelærere. Dette for å sikre kapasitet både med hensyn til undervisning og til veiledning av masteroppgaver. Kostnadene for en slik stilling pluss to timelærere stipuleres til kr. 1 mill. pr. år. På grunn av naturlig avgang vil dette kunne finansieres over instituttets ordinære budsjett fra omkring 2014. Fakultetet har således søkt om midlertidig finansiering av studiet i 4 år, enten via CenSE eller som del av fordeling av statlig finansiering for 2010.

Behandling i Utdanningsutvalget

Utdanningsutvalget fattet følgende vedtak i saken (UU 30/09) i møte 6. oktober 2009:

- 1 Utdanningsutvalget fastsetter studieplan for *Masterprogram i teknologi, Bærekraftig energiteknologi*.
- 2 Det forutsettes at finansiering av studiet kommer på plass og at planen gjennomgås på nytt i kommende program- og emnerevisjon på grunnlag av UiS og Nokut sine retningslinjer.
- 3 Utdanningsutvalget anbefaler nedlegging av fordypingen Energiteknologi under Konstruksjoner og materialer.

Etablering av International Master in Petroleum Geosciences Engineering

Det teknisk-naturvitenskapelige fakultetet søker om å opprette en engelskspråklig International Master in Petroleum Geosciences Engineering. Programmet er på 120 studiepoeng, som et toårig fulltidsstudium med planlagt oppstart høsten 2010.

Søknaden fra fakultetet viser til generelle behov for studiet og strategiske grunner for etablering av et slik studium. Man ser en økning i etterspørsel etter geologer og geofysikere, i Norge og verden rundt. En forventer at etterspørselen for geologer og geofysikere vil øke i de neste 20–30 år i oljeindustrien. I dag er det ingen andre universitet i Norge som tilbyr en lignende Petroleum Geosciences Engineering program på masternivå.

Programmet vil føre til større bredde i studietilbudet ved fakultetet samt være det eneste programmet av sitt slag i Norge. I tillegg til å være et viktig ledd i fakultetets internasjonaliseringsstrategi vil programmet også øke mulighetene for forskningssamarbeid mellom IRIS og UiS.

Masterprogrammet er eksternt finansiert i 5 år.

Behandling i Utdanningsutvalget

Utdanningsutvalget fattet følgende vedtak i saken (UU 31/09) i møte 6. oktober 2009:

1. Utdanningsutvalget fastsetter studieplanen for *International Master in Petroleum Geosciences Engineering*.
2. Det forutsettes at planen gjennomgås på nytt i kommende program- og emnerevisjon på grunnlag av UiS og Nokut sine retningslinjer.

Det samfunnsvitenskapelige fakultetet

Etablering av bachelorprogrammer i sosiologi og statsvitenskap – ny bachelorstruktur ved Institutt for medie-, kultur- og samfunnsfag (IMKS)

Det samfunnsvitenskapelige fakultet har lagt fram søknad om endring av studieprogramporteføljen ved IMKS gjeldende fra studieåret 2010-2011.

I søknaden vises det til et omfattende arbeid som er gjennomført ved instituttet, som har munnet ut i en felles modell for bachelorprogrammene. Dette arbeidet er forankret i IMKS handlingsplan for 2009-2011, og er oppfølging av mål og tiltak skissert i Kvalitetsrapport 2007-2008 fra instituttet. I søknaden behandles alle bachelorprogrammene ved instituttet, og viser hvordan programmene innpasses i denne felles modellen for bachelorstudier. Den nye bachelorstrukturen innebærer endringer eller tilpasninger i flere studieprogrammer. I tillegg søker fakultetet om å etablere to nye bachelorprogrammer, ett i sosiologi og ett i statsvitenskap. Som en følge av dette ønsker fakultetet også å legge ned Bachelorprogram i Samfunnsfag med personalledelse.

Omstrukturering og tilpassing av de eksisterende bachelorprogrammer i journalistikk, kunst- og kulturstudier og fjernsyns- og medieproduksjon vil ligge innen dekanens fullmaktsområde. I styrets behandling av denne saken må således særlig to endringer adresseres: Etablering av to nye bachelorprogrammer i sosiologi og statsvitenskap, og som en følge av dette, nedlegging av Bachelorprogram i Samfunnsfag med personalledelse.

Et overordnet mål for fakultetets og instituttets utviklingsarbeid har vært å utvikle *robuste studieprogram* med styrket samfunnsvitenskapelig profil og økt fokus på samvirke mellom programmene, med tanke på å gi et bedre tilbud til studentene og *samtidig* frigjøre mer tid til forskning for de ansatte. Modellen åpner for utstrakt bruk av fellesemner mellom studieprogrammene, men likevel ivaretas de enkelte studieprogram sine faglige særegenheter.

Etablering av Bachelorprogram i Sosiologi

SV fakultetet søker om å opprette bachelorprogram i sosiologi. For studenter som ønsker sterkere vekt på personalledelse i bachelorgraden, opprettholdes Personal- og organisasjonsutvikling (10), Personaladministrasjon (10), Arbeidsrett I (10) og Arbeidsrett II (10) som samlet spesialisering.

Etablering av Bachelorprogram i Statsvitenskap

Statsvitenskap har ikke vært tilbudt ved UiS tidligere. Flere emner som tilbys innenfor bachelor i statsvitenskap, inngår også i bachelor i sosiologi, og utgjør på denne måten en samfunnsvitenskapelig kjerne. Selv om det er et

betydelig samvirke mellom statsvitenskap og sosiologi, har studieplanen for Bachelor i statsvitenskap likevel en klar statsvitenskapelig profil.

Bachelor i statsvitenskap vil være et samarbeid mellom IMKS og IS. Realisering av dette studietilbudet forutsetter en avklaring mellom de to instituttene når det gjelder ressursbehov og arbeidsdeling.

Nedleggelse av Bachelorprogram i Samfunnsfag med personalledelse

Som en følge av opprettelse av Bachelorprogram i Sosiologi og Bachelorprogram i Statsvitenskap, ønsker fakultetet å legge ned Bachelor i Samfunnsfag med personalledelse. Det er enighet om dette på institutt og fakultet, men studentene har gitt uttrykk for sterk motstand mot å legge ned Samfunnsfag med personalledelse, som har vært et populært program.

I fakultetets søknad fremlegges det ikke vurdering av økonomiske konsekvenser knyttet til disse endringene, men det vises til at stor grad av sambruk og fellesemner vil gi gevinst i form av ressursbesparing i emneproduksjon per program.

Behandling i Utdanningsutvalget

Da saken ble behandlet i utdanningsutvalget ble det fremmet alternativt forslag til vedtak som var begrunnet i motstand mot å legge ned Bachelor i Samfunnsfag med personalledelse. Utdanningsutvalget fattet følgende vedtak i saken (UU 32/09) i møte 6. oktober 2009:

1. Utdanningsutvalget fastsetter studieplan for *Bachelor i Sosiologi*.
2. Utdanningsutvalget fastsetter studieplan for *Bachelor i Statsvitenskap* og ber om at det inngås avtale mellom fakultet, Institutt for sosialfag og Institutt for medie-, kultur- og samfunnsfag om ansvar- og arbeidsdeling.
3. Det forutsettes at planen gjennomgås på nytt i kommende program- og emnerevisjon på grunnlag av UiS og Nokut sine retningslinjer.
4. Utdanningsutvalget gir sin tilslutning til øvrig omstrukturering ved IMKS.
5. Utdanningsutvalget anbefaler navneendring på *Bachelor i Kunst- og kulturvitenskap* til *Bachelor i Kunst- og kulturstudier*.
6. Utdanningsutvalget anbefaler nedleggelse av *Bachelor i Samfunnsfag med personalledelse*.

Studentrepresentantene fremsatte alternativt forslag til vedtak som innebar opprettholdelse av Bachelor i Samfunnsfag med personalledelse, og at studieplanen for Bachelor i Sosiologi ikke skulle godkjennes. Forslaget fikk to stemmer, og falt.

Etablering av masterprogram i helsevitenskap

Det Samfunnsvitenskapelige fakultet har lagt fram søknad om revisjon av *Masterprogram i Helse- og sosialfag med fokus på brukerperspektiv* som innebærer etablering av et nytt masterprogram med klarere helsefaglig profil.

Den nåværende masteren i helse- og sosialfag med fokus på brukerperspektiv ble opprettet med sikte på å være en tverrfaglig master for Institutt for helsefag (IH) og Institutt for sosialfag (IS). Etter at det ble opprettet eget masterprogram i sosialt arbeid, ønsker fakultetet fra studieåret 2010-11 å opprette en egen helsemaster, med ny innretning og profilering. Det ligger også i handlingsplanen for Institutt for helsefag at det skal utvikles en klarere helsevitenskapelig fagprofil som favner om instituttets forsknings- og undervisningsaktiviteter. Dette innebærer blant annet en endring i mastergradsutdanningen i mer helsefaglig retning.

Master i helsevitenskap er et to-årig fulltidsstudium som fokuserer på helse som fenomen og som forskningsfelt. Dette omfatter også en innføring i hvordan ulike vitenskaper og deres forsknings- og arbeidsmetoder har bidratt, og bidrar til å definere, intervensere og evaluere helse og helse- og/eller omsorgstjenester både på mikro- (individnært) og makronivå (systemnært).

Omlegging til Master i helsevitenskap vil ikke innebære behov for ekstra ressurser eller tjenester utover de som allerede finnes, i og med at antall kandidater per år videreføres.

Behandling i Utdanningsutvalget

Utdanningsutvalget fattet følgende vedtak i saken (UU 33/09) i møte 6. oktober 2009:

1. Utdanningsutvalget fastsetter studieplan for Masterprogram i helsevitenskap.
2. Utdanningsutvalget anbefaler nedleggelse av Masterprogram i helse- og sosialfag og Masterprogram i helse- og sosialfag, deltid.

Det humanistiske fakultetet

Etablering av adjunkt- og lektorprogram i humanistiske fag

Det humanistiske fakultet søker om å opprette adjunkt- og lektorprogram i humanistiske fag. Med utgangspunkt i Handlingsplan for Det humanistiske fakultet, har Institutt for kultur- og språkvitenskap i samarbeid med fakultetet utarbeidet studieplan for integrert lektorprogram som omfatter store deler av instituttets emne- og programportefølje.

Fakultetet vektlegger i sin søknad at en ved etablering av adjunkt- og lektorprogrammet vil kunne oppnå flere viktige mål:

- avhjelpe regionens klart uttalte og presserende behov for lærerkrefter spesielt i videregående utdanning
- øke andelen programstudenter ved IKS
- stimulere fag som har høy samfunnsinteresse, men lav søkning
- sørge for bedre gjennomstrømning og produksjon ved fakultetet

Søknad om etablering av lektorprogrammet har vært behandlet og anbefalt i instituttråd. Ved behandlingen i fakultetsrådet gikk et flertall inn for å utsette saken for å avvete utviklingen av ny grunnskolelærerutdanning. Dekanen har etter vurdering funnet å ville oversende saken til behandling i Utdanningsutvalget og styret i brev av 31. august 2009.

Fakultetets økonomiske analyse påpeker at det ved etablering av nye gradsprogrammer alltid foreligger en risiko for økte utgifter, men at dette er vanskelig å overskue konsekvensene av da antall studenter og deres valg av bredde- og dybdefag er ukjente størrelser. Det vil være avgjørende om lansering av lektorprogrammet medfører økt rekruttering og mindre frafall, slik at inntektssiden bedres. Lektorprogrammet skal i seg selv ikke generere nye emner i studieporteføljen, og det legges opp til samkjøring av emner for flere studentgrupper. Det legges fra fakultetets side også til grunn opprettholdelse av opptakssammer for årsstudier for å redusere risikoen for inntektstap på kort og lang sikt.

Behandling i Utdanningsutvalget

Utdanningsutvalget fattet følgende vedtak i saken (UU 34/09) i møte 6. oktober 2009:

1. Utdanningsutvalget godkjenner foreløpig studieplan for adjunkt- og lektorprogram i humanistiske fag.
2. Godkjenningen i punkt 1 gjøres under forutsetning av at Det humanistiske fakultet arbeider videre med en samordning av alle lærerutdanningsprogrammene mot etablering av ny grunnskolelærerutdanning ved UiS høsten 2010. Resultatet av denne samordningen legges frem for Utdanningsutvalget våren 2010 og skal inneholde en økonomisk kostnadsoversikt.
3. Utvalget ber om at arbeidet med å inkludere fag fra Det teknisk-naturvitenskapelige og Det samfunnsvitenskapelige fakultet i adjunkt- og lektorprogrammet intensiveres og en plan for dette legges frem for utvalget i 2010.

Endring av navn og opptaksgrunnlag for masterprogram i grunnskolens matematikkfag

Humanistisk fakultet søker om navneendring av Masterprogram i grunnskolens matematikkfag til Masterprogram i matematikkdiraktikk. Fakultetet ber også om endring av opptakskravet fra 90 til 60 studiepoeng, innføring av karakterkrav for opptak tilsvarende C/2.7 samt at det åpnes opp for deltidsopptak til studieprogrammet. Endringene gjøres først og fremst for å bedre rekrutteringssituasjonen for programmet.

Behandling i Utdanningsutvalget

Utdanningsutvalget fattet følgende vedtak i saken (UU 35/09) i møte 6. oktober 2009:

1. Utdanningsutvalget godkjenner at opptaksreglene for Masterprogram i grunnskolens matematikkfag endres slik at det åpnes for opptak av studenter med 60 studiepoeng matematikk når disse inngår i integrert yrkesrettet utdanning av minimum 120 studiepoengs omfang innenfor fagområdet for masterprogrammet. Utvalget ber fakultetet utarbeide utfyllende retningslinjer til Retningslinjer for opptak og rangering til mastergradsstudier ved UiS, og inkludere disse i studieplanen.
2. Utvalget godkjenner at det settes karakterkrav for opptak tilsvarende C/2,7.
3. Utvalget gir sin tilslutning til at det åpnes for deltidsopptak.
4. Utvalget anbefaler at programmets navn endres fra Masterprogram i grunnskolens matematikkfag til Masterprogram i matematikkdiraktikk

Navneendring for studieprogrammer på Det samfunnsvitenskapelige fakultet og Det teknisk-naturvitenskapelig fakultet

Det samfunnsvitenskapelige fakultet søker om navneendring på tre studieprogram ved Institutt for sosialfag. Dette er begrunnet i ønsket om å gi masterprogrammet en tydeligere profil og videreutdanningene et breiere rekrutteringsgrunnlag. Disse gjelder:

- Master i sosialt arbeid endrer navn til Masterprogram i sosialfag
- Videreutdanning i flerkulturell forståelse i helse- og sosialsektoren endrer navn til Videreutdanning i flerkulturell forståelse
- Videreutdanning i Veiledning og konsultasjon i helse- og sosialsektoren endrer navn til Videreutdanning i tverrfaglig veiledning

Det teknisk-naturvitenskapelige fakultet søker om navneendring på følgende studieprogram gjeldende fra og med opptaket høsten 2010:

- Masterprogram i teknologi/sivilingeniør, Offshoreteknologi, offshore systemer til Masterprogram i teknologi/sivilingeniør, Offshoreteknologi, Marin- og undervannsteknologi

Behandling i Utdanningsutvalget

Utdanningsutvalget fattet følgende vedtak i saken (UU 36/09) i møte 6. oktober 2009:

Utdanningsutvalget anbefaler følgende navneendringer:

- Master i sosialt arbeid endrer navn til Masterprogram i sosialfag
- Videreutdanning i flerkulturell forståelse i helse- og sosialsektoren endrer navn til Videreutdanning i flerkulturell forståelse
- Videreutdanning i Veiledning og konsultasjon i helse- og sosialsektoren endrer navn til Videreutdanning i tverrfaglig veiledning
- Masterprogram i teknologi/sivilingeniør, Offshoreteknologi, offshore systemer endrer navn til Masterprogram i teknologi/sivilingeniør, Offshoreteknologi, Marin- og undervannsteknologi

Universitetsdirektørens vurdering

Universitetsdirektøren vil innledningsvis bemerke at Universitetet i Stavanger ligger an til et økonomisk merforbruk i størrelsesorden NOK 15 mill inneværende år. Prognosene viser at dette ikke er et engangstilfelle for 2009, men at dersom det ikke settes i verk vesentlige tiltak, vil universitetet ha betydelige merforbruk kommende år. Universitetsdirektøren har derfor igangsatt prosjektet Balansert omstilling for utvikling for at universitetets økonomi skal komme i balanse og for å skape det nødvendige handlingsrom for framtidig utvikling. Det er viktig å understreke at prosjektet ikke skal stoppe planlagt utvikling, snarere sørge for at omstillingstiltak muliggjør planlagt og framtidig utvikling i samsvar med universitetets strategi og handlingsplaner.

Nye studieprogrammer og omstruktureringer fra 2010 må etter universitetsdirektørens oppfatning inneha minst ett av følgende kjennetegn: I seg selv bidra til redusert merforbruk, være eksternt finansiert eller inngå i en balansert omstilling der utviklingen av studieprogrammet muliggjøres av innsparinger i andre deler av virksomheten. Videre må nyetableringer og omstruktureringer være godt faglig begrunnet og forankret i strategi og handlingsplaner.

Etablering av masterprogram i teknologi, bærekraftig energiteknologi

Teknisk-naturvitenskapelig fakultet har fremlagt en utfyllende og velbegrunnet søknad for etablering av Masterprogram i teknologi, Bærekraftig energiteknologi. Etableringen av masterstudiet må sees som en viktig oppfølging på utdanningssiden av universitetets satsing på forskning på bærekraftig energi og etablering av CenSE-senteret, og er prioritert i fakultetets langsiktige handlingsplan.

Fakultetet oppgir at realisering av studiet forutsetter at en finansiering på NOK 1 mill. blir sikret i en overgangsfase på 4 år fram til naturlig avgang vil gjøre det mulig å finansiere programmet over instituttets ordinære budsjett fra omkring 2014. Universitetsdirektøren mener at en slik midlertidig finansiering for å få programmet igangsatt vil være mulig via akkumulerte midler i CenSE, og anbefaler at programmet etableres.

Etablering av International Master in Petroleum Geosciences Engineering

Etableringen av et internasjonalt masterprogram i Petroleum Geosciences er en oppfølging av universitetets tidligere vedtak om å etablere bachelorprogram på samme fagområde. Bachelorprogrammet har vært i drift siden 2008 og industri- og næringsliv har vært pådrivere for en videreføring av Petroleum Geosciences også på masternivå. Eksterne samarbeidspartnere har vært tungt inne i utviklingsarbeidet og anbefaler oppstart av masterprogrammet fra 2010.

Universitetsdirektøren viser til at programmet er eksternt finansiert for en 5 års periode og anbefaler at Internasjonalt masterprogram i Petroleum Geosciences etableres fra 2010.

Etablering av bachelorprogrammer i sosiologi og statsvitenskap – ny bachelorstruktur ved IMKS

Arbeidet med bachelorstrukturen på Institutt for medie-, kultur- og samfunnsfag er forankret i fakultetets handlingsplan som har et mål om å videreutvikle de samfunnsvitenskapelige vitenskapsdisiplinene.

Universitetsdirektøren har i tråd med dette merket seg at målsettingen for arbeidet har vært å utvikle robuste studieprogram med styrket samfunnsvitenskapelig profil og økt fokus på samvirke mellom programmene, med tanke på å gi et bedre tilbud til studentene og samtidig frigjøre mer tid til forskning for de ansatte. Felles modell for oppbygging av bachelorprogrammene synes å ivareta dette. Et trekk ved den nye strukturen er at den legger opp til stor grad av sambruk og fellesemner. Samtidig synes strukturen å ivareta de enkelte studieprogrammene sine faglige særegenheter.

Den foreslåtte omstruktureringen innebærer forslag om nedlegging av bachelorprogrammet i samfunnsfag med personalledelse. Studentene har vært sterkt i mot denne nedleggingen, sist ved behandlingen i Utdanningsutvalget. Universitetsdirektøren legger til grunn at det ligger en omfattende utredningsprosess bak forslaget til omstrukturering og at det er enighet på instituttet og fakultetet om at dette er en ønsket videreutvikling. Det vises også til at personalledelse videreføres som spesialisering i bachelorprogrammet i sosiologi.

Det samfunnsvitenskapelige fakultet oppgir at det ikke er større kostnadsendringer knyttet til omstruktureringen, verken besparelser eller kostnadsøkninger. Økt bruk av fellesemner mellom programmene vil kunne gi noe ressursbesparing i emneproduksjon pr. program, samtidig som det er infrastrukturutfordringer knyttet til større studentgrupper som kan ha noe kostnadskonsekvenser.

Universitetsdirektøren ser at det ligger gode faglige vurderinger til grunn for fakultetets søknad, og mener at den foreslåtte omstruktureringen kan gjennomføres fra 2010.

Etablering av masterprogram i helsevitenskap

Fakultetets søknad om å få etablere et masterprogram på Institutt for helsefag med en tydeligere helsefaglig profil er i samsvar med fakultetets handlingsplan og fullfører planene om å dele det tidligere masterprogrammet i helse- og sosialfag i et sosialfaglig program og et helsefaglig program. Et klarere helsevitenskapelig studium vil i denne sammenheng bidra positivt til profilering og faglig utvikling av Institutt for helsefag.

Fakultetet oppgir at de foreslåtte endringene ikke vil medføre kostnadsøkninger, og universitetsdirektøren mener på dette grunnlag at programmet kan etableres fra 2010.

Etablering av adjunkt- og lektorprogram i humanistiske fag

Søknad om etablering av adjunkt- og rektorprogram i humanistiske fag er forankret i fakultetets handlingsplan. Universitetsdirektøren anerkjenner det store arbeidet som er gjort ved fakultet og institutt for å utvikle lektorprogrammet i humanistiske fag. Programmet vil sammen med de nye grunnskolelærerutdanningene og førskolelærerutdanningen ytterligere profilere fakultetet som lærerutdanningsfakultet. Omlægging til 5-årig lektorprogram vil også innebære en effektivisering av dagens lektorutdanning som består av mastergrad med PPU som et 6. år. En slik nedkutting av studietiden innebærer en effektivisering for studentene, noe som vil kunne gjøre programmet mer attraktivt. Utviklingen av programmet er gjort i nært samarbeid med skoleeier i regionen, som understreker at behovet for nye lektorer i videregående skole vil være betydelig i årene som kommer.

Planleggingen av lektorprogrammet faller sammen i tid med utviklingen av de nye grunnskolelærerutdanningsprogrammene. Kompliserende elementer er at UiS er pålagt et samarbeid med UiA og HiT om lærerutdanningene og at tiden som er tilgjengelig for utviklingsarbeidet er knapp. Dette tilsier at selv om etableringsvedtak fattes nå, må det gjøres justeringer og tilpassinger fram mot oppstart 2010 parallelt med utviklingen av grunnskolelærerutdanningene. Universitetet vil derfor stå overfor betydelig utfordringer når det gjelder intern samordning og samarbeid om lærerutdanningsløpene.

Det er heller ikke åpenbart gitt at UiS får anledning til å tilby begge grunnskolelærerutdanningene 1-7 og 5-10 (jf. Styrets vedtak i sak 63/09 i junimøtet). Dersom Universitetet i Stavanger ikke får anledning til å tilby begge trinn i ny grunnskolelærerutdanning vil vi med et lektor- og adjunktprogram stå rustet til likevel å kunne tilby skolesektoren i Rogaland et etablert, integrert studieprogram som dekker skoleårene 5 - 10 og 11 - 13.

De nye programmene må utvikles med god faglig kvalitet og økonomisk bærekraft. Gitt universitets vanskelige økonomiske situasjon blir det en utfordring å finne den optimale avveining av kvalitet og økonomisk ressursbruk for de tre utdanningene (1.-7. trinn, 5.-10.trinn og 5.-13. trinn) i samhandling internt på fakultetet og sammen med

eksterne partnere. Dette tilsier at samarbeid og god arbeidsdeling på fakultetet er en forutsetning for en vellykket gjennomføring av alle tre programmene. Det understrekes også fra fakultetet at det vil være mulig å organisere undervisning i blandede grupper, det vil si med studenter fra både bachelorprogram, lektorprogram og grunnskolelærerutdanning for ungdomsskole. Det må imidlertid tilføyes at det er knyttet en viss usikkerhet til hvilke krav departementet vil stille når det gjelder lærerutdanningsfokus i alle fag og emner og om dette eventuelt vil vanskeliggjøre effektiv bruk av emner på tvers av utdanningene.

Et bærekraftig lektorprogram bør kunne rekruttere bredest mulig ved å sikre at potensielle studenter har alternative veier inn i studieprogrammet. Det foreliggende programmet åpner for at også studenter som har startet sitt studieløp med et årsstudium kan innpasses i programmet. Universitetsdirektøren mener at dette styrker programmets rekrutteringsbase samtidig som programmets hovedprofil som et integrert løp ligger fast.

Fakultetets økonomiske risikovurdering gir ikke sikre opplysninger om de økonomiske konsekvensene. Det vil være avgjørende at etablering av lektorprogrammet gir økt rekruttering og redusert frafall, slik at inntektssiden bedres. Universitetsdirektøren vil anta at en vellykket lansering av programmet vil kunne medføre bedret rekruttering og gjennomstrømning, men at fakultetet fortsatt vil stå overfor utfordringer knyttet til effektivisering av virksomheten og bedre ressursutnyttelse. Fakultetet må skape rom for etablering og utvikling av adjunkt- og lektorprogrammet ved omstilling av fakultetets virksomhet (jf. Prosjektet Balansert omstilling for utvikling).

Universitetsdirektøren har merket seg at fakultetsrådet mot to stemmer anbefalte å utsette oppstart til 2011. Universitetsdirektøren sier seg enig med dekanen i at det er viktig å gjøre nødvendige vedtak nå med tanke på oppstart høsten 2010. Behovet for lærekrefter i regionen og UiS' ønske om få lansert et fullskala lektorprogram i markedet støtter opp om dette.

Endring av navn for masterprogram i grunnskolens matematikkfag

Masterprogrammet i grunnskolens matematikkfag har etter etableringen i 2007 hatt dårlig rekruttering og det har kun vært opptak til programmet i 2008. Fakultetet foreslår endringer for å bedre rekrutteringssituasjonen for programmet: navneskifte, endrede opptaksregler, samt opptak til deltidsutdanning. Utdanningsutvalget fastsatte 6. oktober endringer i opptaksreglene og anbefalte at programmet skifter navn til Masterprogram i matematikkdidaktikk. Universitetsdirektøren gir sin tilslutning til navneskiftet.

Navneendring for studieprogram på Det samfunnsvitenskapelige fakultet og Det teknisk-naturvitenskapelig fakultet

Endringene er anbefalt av Utdanningsutvalget og universitetsdirektøren ser endringene som naturlige og uproblematisk. Styret anbefales å fastsette disse.

Forslag til vedtak

Styret har merket seg den økonomiske situasjonen ved UiS, og derfor er også prosjektet *Balansert omstilling for utvikling* iverksatt for at universitetets økonomi skal komme i balanse og for å skape det nødvendige handlingsrom for framtidig utvikling. Prosjektet skal ikke stoppe planlagt utvikling, snarere sørge for at omstillingstiltak muliggjør planlagt og framtidig utvikling i samsvar med universitetets strategi og handlingsplaner.

Styret er derfor enig i at det legges til grunn at nye studieprogrammer og omstruktureringer fra 2010 må inneha minst ett av følgende kjennetegn: I seg selv bidra til redusert merforbruk, være eksternt finansiert eller inngå i en balansert omstilling der utviklingen av studieprogrammet muliggjøres av innsparinger i andre deler av virksomheten. Videre må nyetableringer og omstruktureringer være godt faglig begrunnet og forankret i strategi og handlingsplaner.

1. Styret etablerer følgende nye studieprogrammer ved Det teknisk-naturvitenskapelige fakultet:

- *Masterprogram i teknologi, Bærekraftig energiteknologi*
- *International Master in Petroleum Geosciences Engineering.*

Styret legger ned fordypingen *Energiteknologi* under Konstruksjoner og materialer.

2. Styret etablerer følgende nye studieprogrammer ved Det samfunnsvitenskapelige fakultet:

- *Bachelorprogram i Sosiologi*
- *Bachelorprogram i Statsvitenskap*
- *Masterprogram i helsevitenskap*

Styret legger ned *Bachelorprogram i Samfunnsfag med personalledelse* og *Masterprogram i helse- og sosialfag*

3. Styret etablerer følgende nye studieprogrammer ved Det humanistiske fakultet:

- *Adjunkt- og lektorprogram i humanistiske fag.*

Programmet lyses ut med oppstart 2010. Det humanistiske fakultet arbeider videre med en samordning av alle lærerutdanningsprogrammene mot etablering av ny grunnskolelærerutdanning ved UiS høsten 2010. Styret holdes løpende orientert om utvikling og samordning av lærerutdanningsprogrammene. Fullstendige og samordnede planer for de tre nye lærerutdanningsprogrammene legges fram for Utdanningsutvalget i god tid før oppstart høsten 2010.

4. Styret fastsetter følgende navneendringer:

- Masterprogram i grunnskolens matematikkfag endrer navn til *Masterprogram i matematikdidaktikk*
- Bachelorprogram i Kunst- og kulturvitenskap endrer navn til *Bachelorprogram i Kunst- og kulturstudier.*
- Masterprogram i sosialt arbeid endrer navn til *Masterprogram i sosialfag*
- Videreutdanning i flerkulturell forståelse i helse- og sosialsektoren endrer navn til *Videreutdanning i flerkulturell forståelse*
- Videreutdanning i Veiledning og konsultasjon i helse- og sosialsektoren endrer navn til *Videreutdanning i tverrfaglig veiledning*
- Masterprogram i teknologi/sivilingeniør, Offshoreteknologi, offshore systemer endrer navn til *Masterprogram i teknologi/sivilingeniør, Offshoreteknologi, Marin- og undervannsteknologi*

5. Det er en forutsetning for utlysning og igangsetting av nye programmer at fakultetene har dokumentert finansiering på plass.

6. Styret ber fakultetet sørge for nødvendige overgangsordninger for studentene ved nedlegging og omstrukturering av programmer.

Stavanger, 14.10.2009

Per Ramvi
universitetsdirektør

Kristofer Henrichsen
utdanningsdirektør

Saksbehandler: rådgiver Marit Cecilie Farsund, UA

Trykte vedlegg:

Møtebok Utdanningsutvalget 06.10.09

Vedlegg til UU 30/09: Søknad om opprettelse og etablering av nye studieprogram

Vedlegg til UU 31/09: KUTN sak 25/09 Opprettselse av Internasjonal master i Petroleum Geoscience Engineering

Vedlegg til UU 32/09: Søknad om omstrukturering/oppretting/nedlegging av studieprogram med vedlegg

Vedlegg til UU 33/09: Søknad om omstrukturering/oppretting/nedlegging av studieprogram med vedlegg

Vedlegg til UU 34/09: Søknad fra Det humanistiske fakultet av 31.08.09

Vedlegg til UU 35/09: Fakultetets vedtak av 7. september 2009

Vedlegg til UU 36/09: Dekanvedtak fra SV-fak

Vedlegg til UU 36/09: KUTN sak 26/09 Endring av navn

Vedlegg til UU 36/09: Notat fra Institutt for konstruksjon og materialteknologi

Utrykte vedlegg:

Vedlegg til UU 30/09 KUTN sak 19/09

Vedlegg til UU 30/09 Studieplan med emnebeskrivelser

Vedlegg til UU 31/09: Studieplan med emnebeskrivelser.

Vedlegg til UU 31/09: Anbefaling frå eksterne medlemmer oppnevnt av dekan.

Vedlegg til UU 32/09: Studieplan med emnebeskrivelser

Vedlegg til UU 33/09: Studieplan med emnebeskrivelser

Vedlegg til UU 34/09: Søknad fra Institutt for kultur- og språkvitenskap av 6.08.09

Vedlegg til UU 34/09: Programbeskrivelse lektorprogrammet

Vedlegg til UU 34/09: Emnebeskrivelser

Vedlegg til UU 34/09: Fakultetets økonomiske vurdering av 12. august 2009

Vedlegg til UU 34/09: Samarbeidsavtale mellom Det humanistiske fakultet og Rogaland fylkeskommune

Vedlegg til UU 35/09: Søknad fra Institutt for allmennlærerutdanning og spesialpedagogikk av 2. september 2009